

Aan de COR en CSR

Spui 21
1012 WX Amsterdam
Postbus 19268
1000 GG Amsterdam
www.uva.nl

Per e-mail

Datum	Telefoon	Uw kenmerk
20 februari 2025	020 525 1228	-
Contactpersoon	Bijlage	Ons kenmerk
drs. L.A. van de Zande	-	2025cu0132
E-mail		
l.a.vandezande@uva.nl		
Onderwerp		
Evaluatierapport Berenschot		

Geachte leden van COR en CSR,

Begin mei van vorig jaar vonden verschillende demonstraties, bezettingen en vernielingen plaats op de campus van de universiteit. Mede op aangeven van de Centrale Ondernemingsraad heeft het College van Bestuur Berenschot gevraagd om een externe evaluatie uit te voeren van de gebeurtenissen. Doel ervan is om er lessen uit te trekken voor de toekomst. Op basis van interviews en bestuderen van verschillende informatiebronnen heeft Berenschot een reconstructie gemaakt van de gebeurtenissen en aanbevelingen gedaan.

Impact

De reconstructie maakt wederom duidelijk dat de heftigheid van de gebeurtenissen ongekend was en dat in aanvang vreedzame protesten gekaapt werden. De demonstraties, de bezettingen en het daaropvolgende ingrijpen van de politie hebben een zware wissel getrokken op studenten, medewerkers en het bestuur en hebben geleid tot zeer uiteenlopende emoties onder verschillende groepen binnen de UvA – van woede over ingrijpen tot afschuw over schade en de manier waarop de protesten escaleerden. De impact was groot, zowel op individueel als collectief niveau. Het rapport onderstreept voor ons het belang van het open en vrije debat, respectvolle omgang en een (sociaal) veilige omgeving binnen de universitaire omgeving. Dat ontbrak in deze periode.

Berenschot presenteert een helder -maar niet uitputtend- overzicht van de gebeurtenissen en biedt ons bruikbare aanbevelingen voor de toekomst. Het rapport vormt een belangrijke basis om als organisatie te reflecteren en te leren van deze ingrijpende periode. Wij gaan de komende maanden graag met COR en CSR in gesprek over het rapport. Vooruitlopend daarop hebben wij een aantal overwegingen.

Centraal versus decentraal

De UvA heeft een decentraal besturingsmodel met veel verantwoordelijkheden in de faculteiten. Dat is een bewuste keuze en een groot goed; besluiten kunnen immers het beste genomen worden waar begrip is voor en kennis over de lokale situatie. Onze crisismanagementorganisatie is daarom ook ingericht volgens deze sturingsfilosofie en op die manier hebben we vanaf het najaar van 2023 geopereerd rond de protesten: de decentrale crisisteams, zoals dat van het AUC, waren primair aan

Ons kenmerk
2025cu0132

zet. Het rapport leert ons dat een decentrale opzet niet voor elke calamiteit of crisis geschikt is, omdat het leidt tot onduidelijkheid en vertraging in afstemming en besluitvorming. In de afgelopen periode hebben wij verbeteringen op dit punt doorgevoerd. In geval van een calamiteit of crisis wordt sneller een centraal crisisteam geformeerd, met duidelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid, zodat sneller besluiten kunnen worden genomen. Ook het werken volgens vaste methodologie – met beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming – hoort daarbij.

Contact met de driehoek

Een andere les is het belang van regulier contact met de lokale driehoek (gemeente, politie en Openbaar Ministerie). Tijdens de protesten bleek dat de samenwerking en communicatie niet optimaal was, waardoor soms parallel geacteerd werd: terwijl de gesprekken met demonstranten nog liepen in een poging te de-escaleren, werden voorbereidingen getroffen voor aangifte en ingrijpen. Er zijn nu afspraken gemaakt voor regelmatige bijeenkomsten met de driehoek, zodat de lijnen kort blijven. Dit stelt ons in staat om sneller te schakelen en beter samen te werken.

Communicatie

Het rapport benadrukt ook het belang van communicatie. Terwijl lokale en landelijke media live verslag deden kwam, door trage en decentrale besluitvorming zoals hierboven genoemd, in die eerste dagen de interne communicatie vanuit de UvA langzaam op gang. Dat had beter moeten. Tegelijk is het ook goed om te benadrukken dat collega's van bureau communicatie, geholpen door hun facultaire collega's, het uiterste hebben gedaan om medewerkers, studenten, media, omwonenden en vele anderen zo goed mogelijk te informeren in een uiterst hectische tijd.

Verbinding met de hele universitaire gemeenschap

Het rapport benadrukt de voorfase, waarin onderhandeling mogelijk nog de-escalerend had kunnen werken. In de periode van demonstraties bij het AUC is gekozen voor een decentrale aanpak, terwijl ook een UvA-brede dialoog over het samenwerken met partners in oorlogsgebieden had kunnen worden gestart. Nadat het eerste kampement was opgezet constateert Berenschot dat de situatie zo ernstig was dat ontsparing niet te vermijden was. De eisen vanuit de demonstranten waren onwrikbaar, het voorstel voor een UvA-brede dialoog werd niet meer geaccepteerd en tegelijk draagt de UvA de verantwoordelijkheid voor een veilig werk- en studieklimaat voor medewerkers en studenten.

Ook hier willen wij lessen uit trekken: wacht niet te lang met het verbreden van een discussie. Demonstraties en acties kunnen onderwerpen agenderen. Vervolgens is het zaak ook te luisteren naar de stemmen van studenten en medewerkers die niet altijd luidkeels van zich laten horen; juist deze diverse perspectieven uit de gehele universitaire gemeenschap zijn essentieel voor representatieve besluitvorming. Wij zullen hier de komende tijd actief op inzetten.

Ons kenmerk
2025cu0132

Tot slot

Tot slot wil het College van Bestuur stilstaan bij de grote druk op personen, zoals benoemd in het rapport. Terecht legt de COR regelmatig de nadruk op sociale veiligheid, beteugeling van werkdruk en een prettige werkomgeving. De aanhoudende demonstraties het afgelopen jaar, de wijze waarop deze plaatsvinden, de woordkeuze waarmee, en de toon waarop, dit gebeurt, de bejegening van collega's van facilitaire dienstverlening en beveiliging – het leidt tot een aanhoudende verslechterde studie- en werkomgeving. Dat baart ons zorgen en moet anders. Een universiteit moet een plaats zijn voor vrij en open academisch debat, vanuit nieuwsgierigheid, met ruimte voor verschillende perspectieven en wederzijds respect. We gaan graag in gesprek over de manier waarop we dat kunnen bereiken.

Met vriendelijke groet,
het College van Bestuur,

Edith Hooge, Peter-Paul Verbeek en Jan Lintsen